

Xarxa Feminista

FULL INFORMATIU · Núm. 87 · Novembre 2017

Continguts

- ✓ *Pensem i sentim*
- ✓ *Manifest 25N 2017*
- ✓ *Més actes per al 25N*
- ✓ *Felicitem el 25è aniversari de Jamaia*
- ✓ *VI Festes Feministes de Sant Andreu*
- ✓ *Les lesbianes fem herstòria*
- ✓ *Conversa amb Echlas Alazzah, refugiada palestina*
- ✓ *A propòsit de Juana Rivas*
- ✓ *Ni esclavas ni domesticadas. Feminismos, migración y racismo*
- ✓ *Recuperem la memòria*
- ✓ *Terra de ningú*
- ✓ *La Xarxa recomana*

Pensem i sentim

Compartim les paraules de Rita Segato, antropòloga i feminista argentina, que ens va acompanyar a les Jornades Radical-ment Feministes de l'any 2016.

"Hay varios indicios de que estamos en un cambio de época, de que las políticas de Estado, las políticas de los hombres han fracasado, no han traído un bienestar mayor. El único bienestar que han traído en algunas circunstancias es la expansión del consumo, pero la expansión del consumo tampoco es un bienestar muy consistente, muy permanente, digamos. Entonces, las mujeres, de una manera sorda, casi no totalmente articulada, proponen otro tipo de política: una nueva era, una nueva forma de estar en la vida, donde hay otras formas de felicidad. Formas políticas que proponen nuevas formas de vinculación entre las personas".

Font: Fragment i fotografia extrets de l'entrevista

<http://ctxt.es/es/20170315/Politica/11576/Feminismo-Violencia-de-g%C3%A9nero-Rita-Laura-Segato-La-guerra-contra-las-mujeres-Nuria-Alabao.htm>

Manifest 25N 2017: ENS VOLEM VIVES, LLIURES I REBELS! JUNTES SOM MÉS FORTES!

El 25 de novembre va ser declarat Dia Internacional de la No Violència Contra les Dones i Nenes el juliol de 1981, en el context del primer *Encuentro Feminista de Latinoamérica y del Caribe* celebrat a Bogotà (Colòmbia). En aquesta trobada les dones van denunciar la violència de gènere en l'àmbit domèstic i la violació i l'assetjament sexual en l'àmbit social i dels governs, incloent-hi la tortura i els abusos que patien moltes presoneres polítiques. Es va escollir aquest dia per commemorar el violent assassinat de les germanes Mirabal, tres activistes polítiques assassinades el 25 de novembre de 1960 mentre anaven a Puerto Plata a visitar els seus marits empresonats, en mans de la policia secreta del dictador Rafael Trujillo a la República Dominicana.

(...)

CAL SITUAR I RECONÈIXER:

- Que les nostres demandes van més enllà d'un Pacte d'Estat que no dóna solucions reals al problema de les violències masclistes.
- Que continuem i continuarem denunciant i recordant, avui i sempre, que la violència és responsabilitat de qui l'exerceix, no de qui la pateix.
- Que som milions de dones sostenint la vida i construint relacions lliures de violència. Perquè les pràctiques de llibertat femenina són mediació universal per a la transformació de la feminitat i de la masculinitat.

- Que l'autodefensa feminista dóna seguretat física i emocional, és creativa, i és una forma eficaç per fer front a les violències masclistes de forma individual i col·lectiva.
- Que les dones teixim xarxes i que sense xarxes no es pot abordar el canvi social. Les organitzacions feministes som referents de voluntat i acció política per a la llibertat, la vida, l'equitat, la pau i la sostenibilitat. I per això estem amb totes les dones que arreu del món compartim la mateixa lluita.
- Que els països només seran veritablement lliures si les dones vivim sense violències masclistes.
- Que els moviments feministes som la clau de la transformació cultural i social. Sense les dones no hi ha revolució.

Les unes al costat de les altres, practicant l'autoorganització, l'apoderament i l'autodefensa feminista, diem prou a les violències masclistes i ens donem suport per gaudir de vides i relacions lliures:

**PERQUÈ ENS HI VA LA VIDA.
 PERQUÈ VOLEM UNA VIDA LLIURE I LLIURE DE VIOLÈNCIES.
 PERQUÈ ENS VOLEM VIVES;
 CONTRA LES VIOLÈNCIES MASCLISTES, AUTODEFENSA FEMINISTA
 ENS VOLEM VIVES, LLIURES I REBELS!!!!!!
 JUNTES SOM MÉS FORTES!!!!
 ELS CARRERS SERAN SEMPRE NOSTRES!!!!**

Catalunya, 25 novembre 2017

Veure tot el Manifest i més informació a <https://novembrefeminista.wordpress.com/>

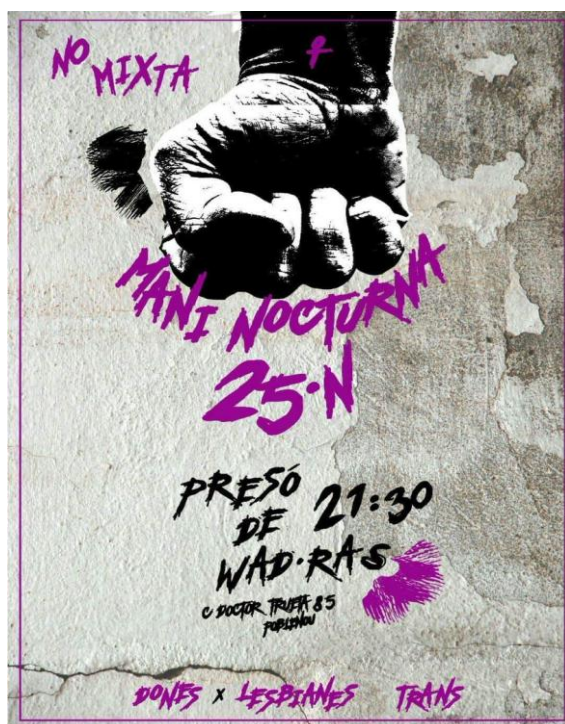
MÉS ACTES PER AL 25N A TOT CATALUNYA. NO HI FALTEU!!!

BARCELONA

Ens volem vives, lliures i rebels
Manifestació a les 18h, Pl. Universitat.
Més informació a:

<https://novembrefeminista.wordpress.com/>
<https://www.facebook.com/Novembre-Feminista-403692793160693/>

Homenatge a les dones assassinades per violència masclista, 20h., Plaça de Sants. Més informació a:

Manifestació nocturna no mixta, 21:30h., Presó de dones de Wad-Ras

DIA INTERNACIONAL PER A L'ELIMINACIÓ DE LA VIOLÈNCIA ENVERS LES DONES

25N 2017

EXPOSICIONS

Del 31 d'octubre al 13 de novembre
"Violència masclista en la parella: desmuntant mites?"
Lloc: Centre Cívic Onyar
Coordinadora: Estrella Comas-Gust

Del 6 al 30 de novembre
Instal·lació de Josep Penyalosa Clotet
Lloc: Centre Cívic Pla de Palós, 1484
Exposicions:
Col·lecció de Dones en Figuras per la Paritat

Del 13 de novembre al 4 de desembre
"Temps per pensar"
Lloc: Centre Cívic Pont Major

Del 15 de novembre al 15 de desembre
"Començat l'imatge", per unes relacions afínes - personals i visuals - sanes i igualitàries en la població jove
Lloc: Centre Cívic Onyar
Coordinadora: Estrella Comas-Gust

Del 20 al 25 de novembre
"Fons de la biblioteca"
Lloc: Biblioteca Simera Lluç
Col·lecció de Dones en Figuras per la Paritat

DIVENDRES 17 DE NOVEMBRE

20.30 h Auditori de Girona
Concert de Balala
Jura Dones Girona en col·laboració amb Temporada Alta

DILLUNS 20 DE NOVEMBRE

12-15 h | Facultat de Dret, Sala de Graus
Taula rodona: "Securities d'intervenció judicials i psicospocials en infants i adolescents que patiren violència de gènere a la família" amb Nuria Beroz Becá (Psicòloga infantil del SAO Girona), Eva Benoit Vias (Advocada del SAO Girona) i profesora de Dret Civil de la ULS, Pilar Albertín Carbó (professora d'Estudis en Psicologia i Començador de la ULS)
Unitat d'Igualtat de la ULS

DIMARTS 21 DE NOVEMBRE

16-19 h | Centre Cívic Sant Narcís
Mapa emocional del barri de Sant Narcís
Taller només per a dones

19-20 h | Centre Cívic Sant Narcís
Ruta pel barri de Sant Narcís
Taller mixt, per a dones i homes

DIMECRES 22 DE NOVEMBRE

19 h | Casa Cultura de Girona, aula A
II Seminari Feminista. Precaritat laboral en l'economia reproductiva
Seguretat Social, Realitat i alternatives. Amb Isabel Orús, coordinadora de l'Associació de Treballadores de la Llar de Biscaia - ATIR-ELI
Oficina per Dones a l'ajuntament de Girona

DIJOUS 23 DE NOVEMBRE

10 h | Centre Cívic Pont Major
Taller: dona, autoestima i motivació
Projecció històrica de la història d'Anna i Centre Cívic Pont Major

12-14 h | Sala de Graus de la Facultat de Dret de la ULS
Presentació del Protocol de prevenció i actuació davant situacions de violència o d'assetjament per raó de sexe, gènere o sexualitat a la Universitat de Girona
Unitat d'Igualtat de Girona de la ULS

16 h | Centre Cívic Onyar

Presentació i entrega d'espelmes en memòria de les víctimes de violència de gènere del 2017 i recull de missatges de rebuig a la violència

18.30 h | Centre Cívic Onyar

Xerrada: "El senyisme comença al bressol"
19 h | Centre Cívic Santa Eugènia
Dia contra la Violència de Gènere
Entitats i serveis de barri

19.30 h | Centre Cívic Onyar

Lectura del manifest i minuts de silenci
Coordinadora d'Entitats Girona GUG

20 h | Centre Cívic Santa Eugènia

Documental del mes: Amnèsia

DIVENDRES 24 DE NOVEMBRE

12 h | Caserna de la Diputació de Girona
Acte institucional de commemoració del Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència envers les Dones
Ajuntament de Girona i Diputació de Girona

19.30 h | Centre Cívic Sant Narcís
25N, Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència de Gènere.
Acte institucional: "No caldrà més" a càrrec de Sandra Florensa (periodista), Manel Manich (cap de Comunicació dels Mossos d'Esquadra) i una responsable de l'Oficina d'Atenció a la

Victima, Natàlia Zaró (educadora social especialitzada en maltractament de gènere) i M. Àngels Colada (representant del Col·lectiu de Dones de Sant Narcís). Cloenda musical a càrrec d'Olga Galland, i Cor de Dones de Sant Narcís

20 h | Centre Cívic Pont Major
Concert d'Elis Caballera de Santarri de Ter
Col·lecció de Dones La Cita

DISSABTE 25 DE NOVEMBRE

10h | Ribes del Ter (darrera el Pavelló Municipal Girona-Fontajau)
Flashmob: Girona balla contra la violència de gènere
Col·labora: samarreta vermella
Grup de Dones de Figueras del Ter, Associació de Dones Figueras i Horta i Associació de Dones Republicanes, Xarxa de Centres Cívics de Girona, Múltiples del Centre de Cultura Cívica de Catalunya, Gossos i Bot i Botanyes, Centre Cívic de Perpinyà, Casal Sant Joan Taulà, AHP de Taulà, Club de Natació Banyoles

11-18 h | Rambla de la Llibertat

Punt de trobada a la Rambla
Acte contra la violència masclista. Xarxa Dones Girona diu NO a la violència masclista, vine i digues la teva!

18 h | Centre Cívic Santa Eugènia

Taller: Manteniment Torçat, per Arrats Africanes
Espelmes de la nostra Comarca

DIVENDRES 26 DE NOVEMBRE

12 h | Plaça Plaça de Bertrana
Nomenament oficial del parc infantil Aurora Bertrana
Associació de Veïns Dones-GUG

DIMARTS 28 DE NOVEMBRE

10.00-14.00 h | Carrer Miquel Bayl, 1, 3r pis
Cure: On són les violències masclistes en el treball?

DIMECRES 29 DE NOVEMBRE

19 h | Casa Cultura de Girona, aula A
II Seminari Feminista. Precaritat laboral en l'economia reproductiva
"Múltiples i en Ruta": Taula rodona amb representants de Les Kellys i Sandifar
Col·labora per Girona a l'ajuntament de Girona

SAO
972 222 478

Consell municipal d'Igualtat de Gènere

800 900 120
Centre de la violència masclista

girona.cat/25denovembre

Ajuntament de Girona

#EnsVolemVives

25N COMBATEM LES AGRESSIONS MASCLISTES

PRACTIQUEM AUTODEFENSA FEMINISTA

MANIFESTACIÓ TARRAGONA
ESTATUA DELS DESPULLATS 19H

endavant ETVB

GIRONA:

Flashmob, Girona balla contra la violència de gènere. Ribes del Ter, 25N, 10h., darrera del Pavelló Municipal Girona-Fontajau.

Acte contra la violència masclista. Xarxa Dones Girona diu NO a la violència masclista, vine i digues la teva!. Girona, 25N, 11-18h, Rambla de la Llibertat.

Més informació: <http://www2.girona.cat/documents/11622/339317/25NovembreGi-2017.pdf>

TARRAGONA:

25N. Combatem les agressions masclistes, practiquem autodefensa feminista. Manifestació a Tarragona, 25N, 19h., a l'Estàtua dels Despallats.

Més informació: <http://caudellunestgn.blogspot.com.es/>

XERRADA: COSIFICACIÓ DE LA DONA: COS. SÍ. COSA. NO
EL COS DE LES DONES NO ES UN PRODUCTE NI UN NEGOCI A CÀRREC DE: ALBA GARCIA
24 / NOV / 17 - 10h - SALA D'ACTES DE CCOO LLEIDA - CCOO

TALLER NO MIXT: REVOLUCIONEM L'AMOR + SOPAR POPULAR
24 / NOV / 17 - 20h - CASAL POPULAR DE JOVES - ARRAN

CONCENTRACIÓ EN REBUIG A LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE
25 / NOV / 17 - 19h - PL. SANT FRANCESC - MÀREA LILA

MARXA D'ESPELMES
25 / NOV / 17 - 20h - PL. SANT FRANCESC - MÀREA LILA

CONCERT DE CELEBRACIÓ 1R ANIVERSARI MARI POPES
25 / NOV / 17 - 22h - CASAL POPULAR DE JOVES

TALLER: JUGUEM PER TRENCAR ROLS I ESTEREOTIPS
A CÀRREC D'ANNA CAMPANERA I TILANDA TEDIDO
29 / NOV / 17 - 17.30h - ATENEU LA BAULA - DONES LLEIDA

LES ESTUDIANTS PARLEM DELS FEMINICIDIS DINS LES AULES
17 / NOV / 17 - 19h - CASAL POPULAR DE JOVES - SEPC S.

TALLER: 50 OMBRES PER DESCOBRIR
21 / NOV / 17 - 19h - FACULTAT DE PSICOLOGIA - LIKA

CINEFÒRUM: EL ORDEN DE LAS COSAS
22 / NOV / 17 - 19h - CASAL POPULAR DE JOVES - CPJ

GIMCANA FEMINISTA
23 / NOV / 17 - 17h - CAMPUS CAPPONT - SEPC UOL

SUPORT EN ACTIVITATS A TOTS ELS GRUPS DEL CENTRE
IES RONDA EXPOSICIÓ "IGUALTAT DE GÈNERE: MITES I REALITATS"

LLEIDA:

Ens volem vives, lliures i combatives. Concentració en rebuig a la violència de gènere i marxa d'espelmes, 25N, 19h a la Plaça Sant Francesc.

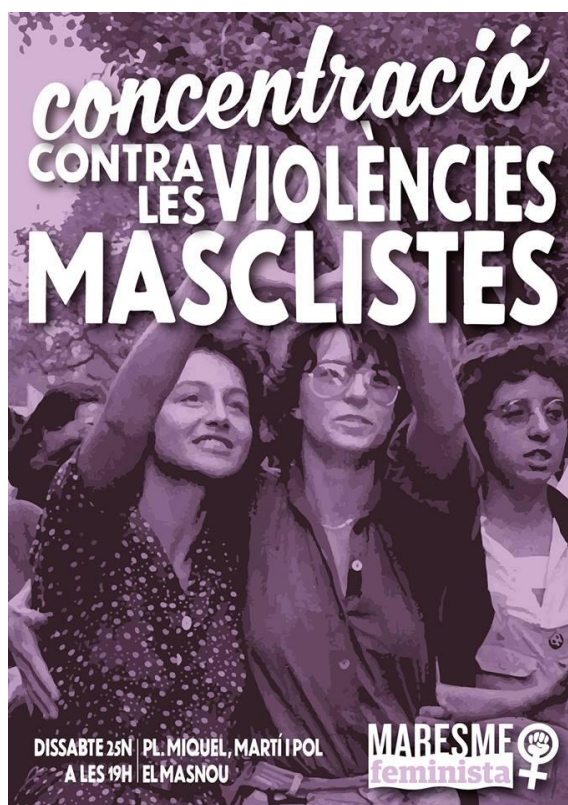
Més informació: <https://twitter.com/marealilleida>

MARXA

BAIX LLOBREGAT: 5a Marxa el Baix Llobregat contra la violència masclista. 26 de novembre, acte central al Parc de Torreblanca (Sant Feliu de Llobregat), a les 12:30h.

Més informació: <http://conselldones.elbaixllobregat.cat/5a-marxa-el-baix-llobregat-contra-la-viol%C3%A8ncia-masclista>

MARESME: Concentració contra les violències masclistes, 25N, 19h a la Pl. Miquel Martí i Pol, El Masnou.

MÉS INFORMACIÓ SOBRE ALTRES CONVOCATÒRIES:

<http://www.feministas.org/movilizaciones-2017-25noviembre.html>

Felicitem el 25 aniversari de Tamaia

Aquesta setmana la cooperativa **TAMAIA-viure sense violència** ha celebrat els seus 25 anys d'existència. 25 anys treballant per viure sense violència. **MOLTES FELICITATS companyes!!**

Per a celebrar-ho, han organitzat diferents actes durant la setmana del 25 de novembre:

Dilluns 20 de novembre, 18h.: La pràctica que col·loca les dones en el centre.

Dimecres 22 de novembre, 9:15h.: 25 anys filant polítiques feministes.

Divendres 24 de novembre, 18h.: Celebrant la sororitat (activitat no mixta)

(més informació a

http://www.tamaia.org/sites/default/files/Textos_Tamaia/programa_tamaia_25_anys.pdf

Tamaia engega un nou grup d'escriptura terapèutica com a eina dins del procés de recuperació de dones que pateixen violència masclista
Perquè #SomHeroies.... Hi col·laborem?

<https://ca.goteo.org/project/heroies>

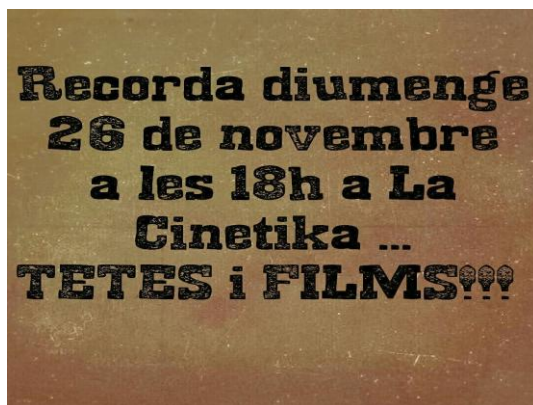

VI Festes Feministes de Sant Andreu **-autònomes, anticapitalistes i autogestionades-**

Ja fa una setmana que van començar les VI Festes Feministes de Sant Andreu. Per als dos propers caps de setmana, us proposem dues activitats:

- **II Certàmen de Curtmetratges Transfeministes** (activitat per a dones, lesbianes i trans). Aquest proper **26 de novembre** es durà a terme la segona edició del certamen "Tetes i Films", festival on es projectaran els curts sobre "Salut" presentats enguany en les tres categories: documental, ficció i paranoia total. Serà a **La Cinètika**, a les **18h**.

- **Traiem les urpes dels territoris. Ruta amb perspectiva de gènere, classe i anticolonial.** Interessant passejada pel barri de Sant Andreu, donant valor als espais urbans des d'aquestes tres perspectives i recuperant memòries. Serà el proper 2 de desembre, a les 16:30 h, a la Plaça de les Palmeres.

TRAIEM LES URPES DELS TERRITORIS ★

Dissabte 2 de desembre a les 16.30h

Inici: a la plaça de les Palmeres

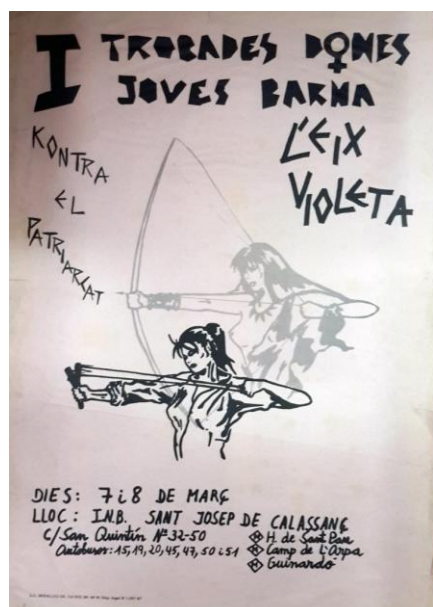
<M> L1 Sant Andreu o Fabra i Puig

Abans hi haurà dinador a la Cinètika per la Lisa

ACTIVITAT MIXTA. SI ARRIBES TARD, SEGUEIX LA BATUCADA SOMSÓ

ORGANITZA: FESTES FEMINISTES DE SANT ANDREU DEL PALMOMAR

Les lesbianes fem herstòria

El Centre de Documentació de Ca la Dona en col·laboració amb "Bolloos en teoria" us convidem a l'acte
Les lesbianes fem herstòria

Parlaran:

Núria Casals, Júlia Ojuel i Marta Estella (Grup de Lesbianes Feministes)
Bàrbara Ramajo i Dolo Pulido (Eix Violeta)
Dolors Majoral (Red de Amazonas i Fons GAM)
Mercè Otero-Vidal, conductora de l'acte

Es passarà el vídeo de l'any 1989 "La vida en un xip" (debat)
Torn lliure de participació, copa de cava i pica-pica per acabar

**Us esperem dilluns 27 de novembre, a les 18h.
a Ca la Dona C/ Ripoll, 25. BCN**

Herstòria és un concepte derivat de l'anglès 'history' (his+story: la història d'ell, her+story: la història d'ella) que reclama la perspectiva feminista i no patriarcal de la història, donant als col·lectius històricament invisibilitzats el lloc que les historiografies oficials els han negat.

El Centre de Documentació de Ca la Dona i "Bolloos en teoria" ens presenten aquest acte des d'aquesta perspectiva herstòrica, que tindrà lloc el **proper 27 de novembre, a les 18h. a Ca la Dona.**

LES LESBIANES FEM HERSTÒRIA

Intervindran:

Núria Casals, Júlia Ojuel i Marta Estella, del Grup de Lesbianes Feministes.

Bàrbara Ramajo i Dolo Pulido, d'Eix Violeta.

Dolors Majoral, de Red Amazonas i Fons GAM.

Mercè Otero-Vidal, conductora de l'acte.

Video "La vida en un xip" (1989) i debat posterior.

Torn lliure de participació, copa de cava i pica-pica per acabar.

US HI ESPEREM!!

Conversa amb Echlas Alazzah, refugiada palestina

“A Palestina la percepció cap a la gent amb diversitat funcional és millor que en qualsevol altre país àrab. Em refereixo a què quan la gent mira a algú amb diversitat funcional és diferent. De fet, és millor que a Europa. Em sento més respectada aquí que en qualsevol lloc d’Europa on he estat. Per què? Perquè, més de la meitat de la població palestina està asseguda en una cadira de rodes a causa de l’ocupació. La gent aquí no et mira amb pena, sinó amb respecte”.

(Extracte de l’entrevista realitzada a l’Echlas Alazzah a la Directa: <https://directa.cat/palestina-percepcio-cap-gent-amb-diversitat-funcional-es-millor-que-en-qualsevol-altre-pais-arab>)

**CONVERSA I DEBAT
AMB ECHLAS ALAZZAH**
Refugiada palestina amb diversitat funcional
**PRESENTACIÓ DE L'EXPOSICIÓ
"FOLLOW THE WOMEN" de Nexes**

**28 de Novembre a les 18.30h
a Ca la dona (Ripoll, 25, Barcelona)**

Xarxa Feminista   nexes   Ca la DONA

L’Echlas Alazzah és una refugiada palestina que viu al camp de refugiades d’Azza, a Betlem. Va néixer amb distròfia muscular, i el 1995 un accident de trànsit va limitar encara més la seva mobilitat. L’activista realitzarà una sèrie de trobades a Barcelona durant els propers dies, una d’elles aquesta que us presentem en forma de conversa i debat i que, a més, comptarà amb la presentació de l’exposició “Follow the Women-Women for Peace” organitzada per Nexes. L’exposició aborda aquest moviment internacional format per unes 300 dones de 30 països diferents, que recolzen la pau i la fi de la violència a l’Orient Mitjà.

Us esperem el proper dimarts **28 de novembre, a les 18:30h a Ca la Dona.**

Organitza: Xarxa Feminista, Nexes, Dones x Dones i Ca la Dona.

A PROPÒSIT DE JUANA RIVAS

Dilemes ètics en l'assessorament a dones víctimes de violència

La imputació de la psicòloga i de la representant legal com a partícips o inductores d'un delictes de sostracció de menors en el cas de Juana Rivas, no té precedents en la història judicial de l'estat espanyol, i ens planteja l'oportunitat de parlar sobre els dilemes ètics en l'atenció a dones en situació de violència, sobre la confiança i la confidencialitat com a base del treball que donen suport a les dones que han patit violències.

Com activitat entorn el 25N, Dia Internacional de la No Violència contra les Dones i les Nenes, el col·lectiu de Dones Juristes organitzen el següent acte:

A PROPÒSIT DE JUANA RIVAS. Dilemes ètics en l'assessorament i atenció a dones víctimes de violència

Dijous 30 de novembre, 19h a Ca la Dona:

Treball multidisciplinari en l'atenció a dones. Deure de confidencialitat.

Natividad Veraguas Aguilera.

Directora de Dones amb Empenta.

Directora SIE Catalunya Central.

Protecció de dades i treball en xarxa en violències masclistes.

Laia Rosic Solé.

Psicòloga, experta en treball en xarxa en violències masclistes.

Reflexions al voltant del secret professional.

Victòria Rom Rodríguez.

Advocada. Sòcia i membre de la Comissió de Violència de Dones Juristes.

A causa del limitat aforament de la sala, és necessari fer inscripció per poder assistir. Més informació i inscripcions a: <http://donesjuristes.cat/agenda/proposit-juana-rivas-dilemes-etics-l-assessorament-atencio-dones-victimes-violencia-masclista/>

Ni esclavas ni domesticadas. Feminismos, migración y racismo

1 i 2 de desembre de 2017
Ateneu l'Harmonia de Sant Andreu
(C/ de Sant Adrià, 20 -Fabra i Coats)

Jornades "Ni esclavas ni domesticadas. Feminismos, migración y racismo", organitzades per la Casa Iberoamericana de la Mujer.

Programa:

Divendres 1 de desembre:

De 18 a 20'30h - Taula inaugural (Entrada lliure. Aforament limitat)

Ponents: Norma Falconi, Daniela Ortiz, Sabrina Sánchez i Dolores Juliano

Moderadores: Rosa Lázaro i Florencia G. Brizuela

Dissabte 2 de desembre:

De 10 a 14h - Taller "Entre nos-otras. Racismo, silencios y complicidades" (Espai per a dones, lesbianes i trans)

Talleristes: Florencia G. Brizuela, Carolina Romeu i Nazarena Romeu

De 16 a 18h – Taller "La construcción de 'las otras'. Representación de las mujeres migradas en los medios" (Espai per a dones, lesbianes i trans)

Talleristes: Drina Ergueta, Sonia Herrera i Rosa Lázaro

Inscripció prèvia tallers: tallerscasaiberoamericanamujer@gmail.com

RECUPEREM LA MEMÒRIA

Les dones votem per primera vegada a l'Estat espanyol

El 19 de novembre de 1933 les dones aconseguiren per primera vegada exercir el seu dret a sufragi a l'Estat espanyol i ho feien dins del marc d'unes eleccions generals a la Segona República Espanyola, després de llargs i intensos debats durant les Corts Constituents. L'1 d'octubre de 1931 es votava la llei a les Corts i, així, el sufragi femení actiu passava a ser reconegut en la Constitució republicana del mateix any (el vot femení passiu que permetia a les dones presentar-se com a candidates ja estava reconegut, motiu pel qual dones com Margarita Nelken, Victoria Kent i Clara Campoamor ja eren diputades).

Són coneguts els intensos debats entre Victoria Kent i Clara Campoamor entorn el dret al sufragi femení, així com els nombrosos discursos de diputats que es posicionaren en contra argumentant l'escassa preparació de les dones, les seves tendències ideològiques conservadores o, fins i tot, aportant punts de vista biologicistes pels quals la dona, dominada per l'emoció i els sentiments, no podia ser apta per a exercir aquesta responsabilitat.

Fou la madrilenya Clara Campoamor la que va lluitar per defensar aquest dret davant la resta de diputats. Així, la Constitució republicana de 1931 per fi va incloure el dret al sufragi universal en l'article 36: "Los ciudadanos de uno y otro sexo, mayores de veintitrés años, tendrán los mismos derechos electorales conforme determinen las leyes".

«(...)Resolvido lo que queráis, pero afrontando la responsabilidad de dar entrada a esa mitad de género humano en política, para que la política sea cosa de dos, porque solo hay una cosa que hace un sexo solo: alumbrar; las demás las hacemos todos en común, y no podéis venir aquí vosotros a legislar, a votar impuestos, a dictar deberes, a legislar sobre la raza humana, sobre la mujer y sobre el hijo, aislados, fuera de nosotras. (Clara Campoamor. El voto femenino y yo. Editorial Horas.Madrid, 2006)»

En el marc de la Segona República cal recordar també el paper de l'anarquista Frederica Montseny com a ministra de Sanitat i Assistència Social. Fou la primera dona que va ocupar un càrrec ministerial a l'Estat i una de les primeres en el context europeu, impulsant una sèrie de mesures transformadores dirigides a dotar de drets les dones i la infància, i preparant el primer projecte de Llei d'avortament a l'Estat espanyol.

Totes aquestes mesures i avenços van ser liquidades pel cop d'estat feixista de juliol de 1936, donant pas a una cruenta guerra civil i a la llarga dictadura franquista. El futur d'aquestes dones, com el de moltíssimes altres persones anònimes que des de diferents fronts van lluitar pels drets i les llibertats, va ser la repressió i l'exili.

El dret al sufragi universal masculí i femení no es recuperarà fins les primeres eleccions lliures de juny de 1977.

TERRA DE NINGÚ

Perspectives feministes sobre la independència

Des de Gatamaula, Col·lectiu de Dones Feministes, ens arriba informació sobre la presentació del llibre **Terra de ningú**.

La primera presentació del llibre serà el proper **dimecres 13 de desembre, a les 18,30h a Can Batlló (C/Constitució, 25, Barcelona)**.

Esteu totes convidades i us demanem que us reserveu la data!

La Xarxa recomana agenda cultural

Noies, us suggerim les següents exposicions:

<http://palaurobert.gencat.cat/ca/exposicions/exposicionsactuals/dones/>

<http://palaurobert.gencat.cat/ca/exposicions/exposicionsactuals/Biarnes/>

**C/Ripoll, 25 08002 Barcelona tel. 696 72 38 39 xarxafem@xarxafeminista.org
www.xarxafeminista.org**

Les activitats de la Xarxa Feminista reben el suport de: